

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2020-12958
Den 1. juli 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1080 (MOF alm. del) stillet 23. juni 2020 efter ønske fra Lise Bech (DF).

Spørgsmål nr. 1080

"Vil ministeren redegøre for, hvilke miljøfremmede stoffer i vandmiljøet, som stammer fra medicinrester, herunder for problemets omfang og mulige tiltag til håndtering?"

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet til Miljøstyrelsen, som oplyser følgende:

"Farmaceutiske stoffer er en gruppe af stoffer, der anvendes som lægemidler til mennesker (humane lægemidler) eller dyr (veterinære lægemidler). Som stofgruppe er der tale om stoffer med forskellige kemiske egenskaber og dermed forskellige egenskaber i forhold til effekter i miljøet. Fælles for de humane lægemidler er dog, at tilførslen til omgivelserne sker via spildevand og eventuelt gennem udbringning af slam på landbrugsjord. De veterinære lægemidler kan, ud over tilførsel med spildevand, tilføres til overfladevand i form af overskud fra deres anvendelse i dambrug og via gylle fra landbrug.

Formålet med de farmaceutiske stoffer er en fysiologisk effekt i den organisme, der skal behandles. Det kan ikke afvises, at de samme mekanismer, der skaber denne fysiologiske effekt, kan have en skadelig effekt i vandmiljøet i form af reduceret yngelsucces, ændret fødeadfærd eller lignende. Der kan således forekomme påvirkninger af vandmiljøet, inden egentlige toksikologiske effekter opstår som følge af for høje stofkoncentrationer.

I alt fire farmaceutiske stoffer indgår i Miljøstyrelsens overvågning af miljøfarlige stoffer i vandmiljøet. For to af disse fire stoffer, henholdsvis det humane antibiotikum trimethoprim og det veterinære antibiotikum sulfadiazin, er der fastsat miljøkvalitetskrav. Der er ikke ved overvågningen konstateret overskridelse af kravene.

- ./.
- Der er i forbindelse med en screening udført målinger for 27 lægemidler i vandløb, hvortil der ledes spildevand fra renseanlæg¹. Blandt lægemidlerne var diclofenac, som er et smertestillende stof, der bl.a. er aktivstof i Voltaren gel, der sælges i håndkøb. Det kan på baggrund af resultaterne fra screeningen ikke afvises, at der kan forekomme påvirkninger i vandmiljøet af lægemidler. På baggrund af screeningen blev den nationale overvågning på renseanlæg i 2017 udvidet med en række farmaceutiske stoffer ud over de farmaceutiske stoffer, der allerede indgik i programmet. En del af

¹ Screening for humane lægemidler i vandmiljøet, Naturstyrelsen (2015)

(<https://naturstyrelsen.dk/publikationer/2015/feb/screening-for-humane-laegemidler-i-vandmiljoet/>).

disse resultater er angivet i Miljøstyrelsens bidrag til svar på MOF alm. del spm. nr. 1000 om udslip af urensset spildevand i Øresund (bilag 5).

Der er ingen indikation på, at udledning af antibiotikummet trimethoprim fra renseanlæg har givet anledning til koncentrationer i overfladevand, der overskrider miljøkvalitetskravet.

Visse veterinære midler er blevet overvåget på dambrug. Det kan på baggrund af resultaterne herfra ikke afvises, at udledning af antibiotikummet sulfadiazin fra dambrug kan have givet anledning til overskridelse af miljøkvalitetskrav for stoffet fastsat som maksimumkoncentration. Derudover er der ikke fundet indikation på, at udledning af farmaceutiske stoffer fra dambrug har givet anledning til koncentrationer højere end de fastsatte miljøkvalitetskrav. På baggrund af forekomsten af veterinære lægemidler ikke kun i udløb men også i indløb til dambrug, som ligger i vandløb uden renseanlæg eller andre dambrug opstrøms, formodes det, at der også er andre kilder til stoffernes forekomst i vandløb end dambrug og renseanlæg. Mulige andre kilder er landbrug og spredt bebyggelse. Spredt bebyggelse kan dog ikke være årsagen alene, idet visse af stofferne kun er godkendt til veterinær brug.
Error! Bookmark not defined.”

Desuden kan det oplyses, at ovenstående problematik prioriteres i EU regi, og at Kommissionen er opmærksom på problemstilling omkring miljøfremmede stoffer i vandmiljøet som stammer fra medicinrester, hvorfor lægemidler i stigende grad inkluderes i observationslisten, med henblik på at afsøge om stofferne skal tilføjes listen over de EU prioriterede stoffer.

Lea Wermelin

/

Peter Østergård Have